

VODIČ ZA SIGURNO KORIŠTENJE REGISTRA UNIJE

1. Uvod

Ovaj vodič je namijenjen svim korisnicima hrvatskog dijela Registra Unije i objašnjava sigurnosne mjere sustava. Nacionalni administrator hrvatskog dijela Registra Unije ulaže maksimalne napore kako bi se Registar Unije zaštitio od neovlaštenog pristupa. Korisnici također imaju ulogu u tom kontinuiranom procesu a ovaj vodič objašnjava kako koristiti Registar Unije na siguran način.

Proteklih godina zabilježene su krađe i pokušaji krađe emisijskih jedinica i njihovog korištenja u svrhu prijave. Nacionalni administrator zajedno sa Europskom Komisijom čini sve kako bi spriječio kriminalne radnje. Ovaj vodič opisuje kako spriječiti zlonamjerno korištenje Vašeg računala i dobivanje neovlaštenog pristupa računima u Registru unije.

2. Minimalni sigurnosni zahtjevi

Preduvjet za korištenje Registra Unije je da korisnici ispunjavaju slijedeće minimalne sigurnosne zahtjeve:

2.1. Računala

Da bi se prijavili u Registar Unije, korisnici moraju koristiti računalo koje pruža njihova tvrtka ili vlastito računalo ako je to u skladu sa sigurnosnom politikom njihove tvrtke.

2.2. Ažuriranja softvera

Operativni sustav i drugi softver instaliran na računalu treba biti ažuriran s najnovijim sigurnosnim nadogradnjama.

2.3. Ograničenja administratorskih ovlasti

Administratorske račune na računalu trebaju koristiti pouzdane osobe i instalirati samo ovlaštene i pouzdane programe. Općenito, računalo treba biti zaštićeno koliko je to moguće.

Za spajanje na Registar Unije i Internet, korisnici moraju koristiti računalo na kojem se prijavljuju kao "Korisnik", a nikada kao "Administrator" računala.

2.4. Antivirusni softver

Obveza je korisnika da redovito ažurira antivirusni softver i softver za vatrozid (eng. *firewall*), najmanje jednom tjedno.

Potpuno i dubinsko skeniranje za provjeru protiv virusa i zlonamjernih programa (*malware*) mora biti postavljeno tako da se automatski izvodi najmanje svaka dva tjedna koristeći suvremeni antivirusni i anti-zlonamjerni softver.

2.5. Zaključavanje računala

Računala moraju imati postavljen čuvar zaslona (eng. *screensaver*) tako da se nakon više od 15 minuta neaktivnosti računalo zaključa. Mora se primjenjivati pravilo da se računalo ne ostavlja bez nadzora osiguravajući da se čuvar zaslona uvijek pokreće kada korisnik nije za svojim računalom.

Prije nego napustite računalo, uvijek se prvo odjavite ili zaključajte svoj profil kako mu nitko drugi ne bi mogao pristupiti dok ste odsutni.

2.6. Upravljanje prijenosnim medijima

Korisnici ne smiju priključivati nepoznate USB uređaje na svoje računalo.

Preporuča se deaktiviranje uporabe USB uređaja na računalu te da sustav zapisuje događaje povezivanja USB uređaja (eng. *event log*).

2.7. Popis pouzdanog softvera

Preporučljivo je definirati popis ovlaštenog softvera instaliranog na korisničkim računalima.

Preporučuje se da IT administratori osiguraju da nijedan drugi softver nije instaliran na korisničkom računalu.

Preporučuje se uklanjanje neovlaštenog softvera.

2.8. Pregledi i zapisi događaja

Vanjski pristup, događaji pristupa računalu moraju biti prijavljeni i analizirani od strane administratora. Za svaku anomaliju treba provesti temeljiti pregled.

2.9. Sigurna internetska veza

Svaka upotreba Registra mora biti učinjena putem sigurne internetske veze.

Sigurna veza mora sadržavati zaštitu između interne mreže na kojem se nalazi korisničko računalo i Interneta, uključujući sustav za otkrivanje upada na razini mreže i računala i antivirusnu zaštitu.

Sigurna veza mora ograničiti pristup Internetu koristeći funkcije crnog popisa (eng. *blacklist*).

2.10. Obrazovanje korisnika

Korisnici moraju biti osposobljeni za korištenje Registra Unije i obrazovani u pitanjima informacijske sigurnosti.

Korisnici moraju izbjegavati dijeljenje računala kojima se prijavljuju u Registar Unije s drugim osobama.

Poveznice za pristup Registru Unije u e-mail porukama se ne smiju nikada otvarati.

Europska Komisija, Središnji administrator, Nacionalni administrator ili korisnička podrška nikad neće tražiti korisnike njihovu lozinku ili bilo kakav softver.

Nacionalni administrator šalje svu elektroničku poštu s adrese ghgregistry.admin@mzozt.hr.

Korisnici ne smiju otvarati privitke e-mailova koji ne potječu od Nacionalnog administratora.

Ako korisnici imaju bilo kakav razlog za sumnju u porijeklo primljenih e-mail poruka, moraju odmah kontaktirati Nacionalnog administratora.

2.11. Postavke računala

Računalo mora biti postavljeno tako da se ne koristi funkcija "automatsko prijavljivanje". Nakon pokretanja operativnog sustava ili pokretanja softvera, uvijek se mora tražiti lozinka za prijavu.

Internet preglednik mora biti postavljen tako da ne pohranjuje korisničko ime i lozinku te da se svi privremeno pohranjeni podaci (kao što su povijest, lozinke, kolačići) automatski brišu prilikom zatvaranja preglednika.

Podizanje sustava sa CD/DVD ili USB uređaja treba biti onemogućeno (postavljeno BIOS-a). Korisnici ne smiju biti u mogućnosti pristupiti postavkama BIOS-a (zaključanog snažnom lozinkom i drugačijom od lozinke za prijavu).

Računala moraju biti postavljena tako da se na računalu koje se koristi za prijavu u Registar Unije ne mogu dijeliti datoteke s vanjskim korisnicima izvan organizacije korisnika (npr. pomoću softvera za dijeljenje datoteka kao što je BitTorrent).

Računalo mora biti postavljeno tako da se korisnik ne spaja na Internet s korisničkim računom administratora računala već sa korisničkim računom ograničenog (standardnog) korisnika.

Korisnici ne smiju imati mogućnost instaliranja softvera pomoću korisničkog računa s kojim se povezuju s Internetom i prijavljuju u Registar Unije.

2.12. Upotreba registra Unije

Svaka radnja u Registru Unije izvedena s određenim korisničkim računom smatra se izvedenom od strane i u ime korisnika.

Svi ovlašteni korisnici Registra Unije moraju osigurati da korisnička imena, lozinke i kôdovi za prijavu ne postanu poznati drugim osobama, uključujući ostale vlasnike računa u Registru Unije.

Nacionalni administratori ili Europska Komisija mogu tražiti od korisnika da komunicira svoje korisničko ime telefonom, ali Europska Komisija i Nacionalni administratori nikada neće tražiti lozinku od krajnjih korisnika.

Kada napuštaju svoje računalo korisnici se moraju odjaviti iz Registra Unije i EU Login sustava kako neovlaštene osobe ne bi mogle pristupiti računu u Registru Unije.

Korisnici moraju poduzeti sigurnosne mjere kako bi spriječili neovlašteno korištenje mobilnih uređaja koji se koriste za prijavu u Registar Unije.

3. Mjere sigurnosti za korištenje mobilnog uređaja

Koristite samo broj Vašeg osobnog mobilnog telefona za prijavu u Registar. Dijeljenje broja mobilnog telefona s drugim osobama oslabljuje sigurnost Registra.

Postavite lozinku ili PIN kako biste osigurali svoj mobilni uređaj od neovlaštenog korištenja.

Ako se prijavljujete u Registar preko istog uređaja na koji primete SMS kôd postoji mogućnost otkrivanja korisničkog imena, lozinke, SMS kôda i kôda koji generira EU Login mobilna aplikacija drugim aplikacijama koje bi to mogle zloupotrijebiti.

Nikada nemojte dijeliti korisničko ime, lozinke, SMS kôdove i kôdove koje generira EU Login mobilna aplikacija s drugim osobama. Nacionalni administrator Vas nikada neće tražiti te podatke.

4. Sigurnost Internet stranica

Uvijek se prijavljujte u Registar putem poveznice na internetskoj stranici Ministarstva zaštite okoliša i zelene tranzicije ili internetske stranice Europske komisije.

Nikada nemojte otvarati poveznice na drugim internetskim stranica da biste se prijavili u Registar jer na taj način riskirate da otvorite lažnu stranicu i svoje podatke otkrijete trećim osobama.

Internetski preglednik treba postaviti tako da nikad ne pamti lozinke koje se koriste za prijavu na stranicama EU Login-a i Registra Unije.

Kako biste bili sigurni da ste na ispravnoj stranici Registra Unije savjetujemo da uvijek poduzmete sljedeća dva koraka:

1. Provjerite da li URL odgovara navedenom:
  - <https://webgate.ec.europa.eu/cas/eim/external/register.cgi>
(EU Login)
  - <https://unionregistry.ec.europa.eu/euregistry/HR/index.xhtml>
(Registar Unije za stacionarna postrojenja, operatore zrakoplova, verifikatore i vlasnike računa za trgovanje),
  - <https://union-registry.ec.europa.eu/ar>
(Registar Unije za operatore u pomorskom prometu)
2. Provjerite SSL certifikat internetske stranice. Uputu kako to napraviti možete pronaći na internetskoj stranici (na engleskom jeziku):
<https://www.globalsign.com/en/blog/how-to-view-ssl-certificate-details>

5. E-mail komunikacija

Sve e-mail poruke koje šalje Nacionalni administrator su digitalno potpisane S/MIME certifikatom.

Ako primite e-mail poslan od Nacionalnog administratora obavezno provjerite tko je stvarni pošiljatelj e-maila na sljedeći način:

Kliknite na znak potpisa u e-mail poruci i zatim

1. odaberite "Details",
2. odaberite "View information",
3. odaberite "Certification Path" i provjerite da li je subjekt certifikata isti kao e-mail adresa Nacionalnog administratora,
4. provjerite da li ishodišni certifikat odgovara provjerenom izdavaču certifikata.

U slučaju sumnje u sadržaj primljenog e-maila, kontaktirajte Nacionalnog administratora putem telefona kako bi ste provjerili autentičnost e-maila.

Kako bi ste neometano primali e-mail poruke od Nacionalnog administratora, Registra Unije i EU Login-a, dodajte ih u svom e-mail programu na popis sigurnih pošiljatelja (*safe senders*).

6. Lozinka

Za pristup računalu i Registru Unije uvijek koristite jaku lozinku.

Jaka lozinka mora zadovoljiti slijedeće uvjete:

- mora biti duga najmanje deset znakova,
- mora sadržavati:
  - barem jedno veliko slovo
  - barem jedno malo slovo
  - barem jednu brojku
  - barem jedan specijalni znak

Ne koristite lozinke koje netko drugi može lako otkriti ili pogoditi (kao što je npr. ime kućnog ljubimca ili datumi rođendana) te ne koristite istu lozinku za različite aplikacije. Nikad nemojte spremati lozinke na isto mjesto gdje i korisnička imena. Također nikad ih nemojte spremati u nezaštićene datoteke na računalu. Ne dozvolite da druge osobe gledaju u Vaš ekran dok upisujete svoje korisničko ime i lozinku.

Preporuke za odabir lozinke možete pronaći na poveznici:

<https://www.microsoft.com/en-us/research/publication/password-guidance/> (samo na engleskom jeziku)

7. Dodatne mjere

Ako je računalo koje koristite dio tvrtkine mreže njegova sigurnost spada u nadležnost IT administratora. Osim prethodno navedenih mjera ne preostaje još puno što možete učiniti kako biste bolje zaštitili svoje računalo. Ipak, možete proslijediti ovaj vodič svojim IT administratorima da ju pročitaju (naročito poglavlje 2. Minimalni sigurnosni zahtjevi) i osiguraju da Vaša računalna mreža bude odgovarajuće zaštićena.

8. Služba za podršku korisnicima Registra Unije

Adresa:

Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije
Radnička cesta 80
10 000 Zagreb
Hrvatska

E-mail: ghgregistry.admin@mzozt.hr

Telefon: +385 1 5581 660

Radno vrijeme: radnim danom od 09:00 do 15:00h po srednjeeuropskom vremenu

9. Ograničenje odgovornosti

Sadržaj ovog vodiča ne podliježe nikakvim pravima i Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije nije odgovorno za bilo koje aktivnosti na Vašem računalu.